

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Junij.

De Wetgevende Vergadering, die aan het einde der zitting van den 13den haar besluit van den 13den, waarbij zij zich had permanent verklaard, opgeheven had, heeft den 19den dezer met 373 tegen 151 stemmen, de wet waarbij de clubs voor een jaar verboden worden, aangenomen. Eene discussie heeft daarover niet plaats gehad; de beide partijen, waarin de Kamer verdeeld is, hebben het stilzwijgen bewaard. Telkens wanneer een der leden het woord wilde vragen, werd hij daarin door zijne vrienden zelve verhindert. Alleen heeft de heer *Nettement* op het door de commissie bij de wet gevoegde tweede artikel — houdende, dat na den afloop van het jaar eene wet zal worden voorgedragen, tot regeling van het regt van vereeniging — een amendement voorgesteld, volgens hetwelk de voor te dragen wet zou moeten strekken tot verzekering en regeling van het regt van vereeniging. De meerderheid heeft echter begrepen dat dit regt bij de constitutie genoegzaam verzekerd was en het amendement verworpen. Alvorens men tot de stemming overging heeft de heer *Lefranc* de ministers gevraagd welk gebruik zij van de thans in behandeling zijnde wet dachten te maken ten aanzien van de vereenigingen en vergaderingen die ter zake van de aanstaande verkiezingen mogten gehouden worden. De minister van binnenlandsche zaken heeft daarop geantwoord dat de ministers ten volle de pligten beseften, die met opzigt tot de uitoefening van het kiesregt op de regering rusten, en de vergaderingen die met der daad tot voorbereiding der verkiezingen moesten strekken, in geen deele zouden belemmeren; maar dat zij voornemens waren om van de hun bij de nieuwe wet verleende magt ten volle gebruik te maken tot onderdrukking van alle vereenigingen, die, zich voordoende als voorbereidende kiezersvergaderingen, geen ander doel hadden dan tweedragt en oproer te stichten.

De regering heeft een telegrafisch bericht uit Lyon van den 13den Junij des morgens openbaar gemaakt, volgens hetwelk toen aldaar volmaakte rust heerschte en men zich bezig hield met het ontwapenen der voorsteden la Croix Rousse en la Guillotière, waarbij men geenerlei tegenstand ontmoette. Ook uit de omliggende departementen, van de monden der Rhône, de Drome, Isère, Loire, Saône en Loire, had de regering de meest voldoende berichten ontvangen. In al die gewesten genoot men eene gewenschte rust. Alleen te Wienne, in het departement der Isère, hadden de socialistischen de van des opstands opgestoken en getracht barrikades op te werpen; de beweging was echter aldaar onderdrukt zonder dat men een enkel gewerschot had behoeven te lossen.

Groot was de schare welke gisteren de laatste eer aan den maarschalk *Bugeaud* hielp bewijzen. Sedert negen ure in den morgen was het gebouw der Invaliden door 30 à 40,000 man van verschillende wapenen omsingeld. De ingang van het gebouw, het voorportaal, het koor en het schip der kerk waren behangen met zwart, met zilver afgezet; aan de wanden prijken trofeën, het wapen van den Maarschalk en naamborden welke aan de voornaamste overwinningen van den overledene herinnerden. In het midden der kerk was eene prachtige katafalk opgericht; achter het koor ontwaarde men het strijddros en voor de kerk stond een met zes witte paarden bespannen lijkwagen. Ten tien ure verzamelden zich de President der Republiek, de Voorzitter der Wetgevende Vergadering, vele volksvertegenwoordigers, generaals, groot-dignitarissen, officieren der nationale garde en van het leger en vele anderen in het kerkgebouw; de Aartsbischop van Parijs bevond zich bij het altaar. Het stoffelijk overschot werd nu uit de kapel, waarin het vroeger was geplaatst, naar de katafalk gedragen, waarna de dienst een aanvang nam, begeleid door krijgsmuziek en het orgel. Eene batterij artillerie, op de kade d'Orsay voor de brug der Invaliden geplaatst, deed zich gedurende de dienst aanhoudend hooren. Nadat de Aartsbischop den zegen had gegeven, vertrok de President der Republiek, werd de kist op den lijkwagen geplaatst en trok de stoet, door de geestelijken voorafgegaan, tot voor den boom der vrijheid aan den ingang van het hek der Esplanade. Daar hield de wagon stil, en nu defileerden alle troepen, hetwelk langer dan een uur duurde. De stoet trok daarop naar de kerk terug en de kist werd in den grafkelder der maarschalken nedergelaten: vóór de sluiting van het graf werden nog verschillende redevoeringen uitgesproken, onder anderen door den heer *Mold* en den generaal *Bedeau*.

Men zegt, dat onder de door de justitie den 13den in beslag genomen papieren, behoort een manifest aan de Mogendheden, waarin de roode republikeinen met zekere woeste welsprekenheid verkondigen, dat zij de verdragen van 1815 verscheuren, en alle volken berijden zouden. Naar binnen zoo wel als naar buiten wilde men blijkbaar de ergste tijden voor het schrikbewind der vorige eeuw hernieuwen.

Men heeft te Marseille berigten uit het Fransche leger voor Rome tot den 13den dezer des avonds ontvangen, waarvan een schrijven uit eerstgenoemde stad van den 17den den inhoud aldus opgeeft:

« Ten gevolge van den buitengewonen ijver waarmede aan het aanleggen der belegeringswerken gearheid is, zijn dezelve drie of vier dagen vroeger voltooid geworden, dan men berekend had. Reeds in den avond van den 12den was alles gereed om bres te schieten; intusschen wilde de generaal *Oudinot*, alvorens met geweld in Rome door te dringen, al de in zijne magt staande middelen om tot eene minnelijke schikking te geraken, uitputten en zond aan den president der nationale vergadering den volgenden brief:

« Mijnheer de president,

« De loop der gebeurtenissen heeft, als gij weet, het Fransche leger tot voor de poorten van Rome gebragt. Ingeval de toegang tot de stad voortdurend voor ons gesloten bleef, zou ik genoodzaakt zijn om van de te mijner beschikking gestelde middelen gebruik te maken, ten einde daarin door te dringen.

« Alvorens tot dat noodlottige uiterste over te gaan, acht ik mij verplicht eene laatste oproeping te rigten tot eene bevolking, welke geene vijandelijke gezindheid jegens Frankrijk kan koesteren. De nationale vergadering zal ongetwijfeld even als ik Rome voor bloedige tooneelen van verwoesting willen behoeden. In die overtuiging verzoek ik u, mijnheer de president, de inliggende proclamatie met den meesten spoed openbaar te willen maken. Indien mij binnen twaalf uren na de ontvangst van deze dépêche, geen met de bedoelingen en de eer van Frankrijk overeenstemmend antwoord geworden is, zal ik mij als genoodzaakt beschouwen om de stad met geweld aan te tasten. »

« Het driemanschap, dus vervolgt het Marseillaansche berigt, is voor deze aanmaning doof gebleven. Dien ten gevolge is den 13den des morgens een geweldig vuur tegen den ouden muur van *Belsarius* geopend, en binnen weinige uren was eene bres geschoten, ruim genoeg om aan een half bataillon den doortocht te verleen; maar men kon dien dag den aanval daarop niet beginnen, zoowel uit hoofde der mijnen, waarvoor men beducht was, als omdat men vermoedde dat alle op den wal uitlopende straten met barrikades versperd waren.

« De berigten van den 13den melden dat in Rome eene reactionnaire beweging had plaats gehad, die echter mislukt was. In de stad begon gebrek aan ammunitie te heerschen, en daarenboven waren de prijzen der levensmiddelen ten gevolge van het belemmeren van toevoer tot eene ongekende hoogte gestegen. Een groot aantal vrouwen en kinderen hebben, door gebrek genoodzaakt, de stad verlaten en in ons hoofdkwartier eene toevlucht gezocht, van waar de generaal *Oudinot* ze naar *Civita-Vecchia* heeft doen geleiden. »

Van den 21sten.

De zitting der Wetgevende Vergadering heeft heden niet veel van belang opgeleverd. Alleen trok de aandacht een requisitoir van den procureur-generaal bij het hof van appel van Bourges, om den afgevaardigden *Malardier* te vervolgen, niet omdat hij aan de jongste manifestatie had deelgenomen, maar als de auteur van een geschrift getiteld: *de leidsman des volks bij de verkiezingen, of het socialisme aan onze broeders, de arbeiderslieden verklaard*. De vergadering zou over die aanvraag in de beraadslagen. De heer *Malardier* is onderwijzer van beroep, en men wil opgemerkt hebben, dat velen van zijn stand met socialistische denkbeelden zijn behebt.

De constitutionnele vereeniging aan wier hoofd de generaal *Lamorière* staat en waarvan tot secretarissen benoemd zijn de heeren *Bedeau*, *G. de Beaumont* en *Paillet*, heeft een manifest uitgevaardigd. Daarop wordt openlijk gezegd dat men het ministerie ondersteunen en de partij der orde voorstaan zal. Intusschen schijnt deze vereeniging meer bijzonder het orgaan van een gedeelte des ministers, namelijk der heeren *Dufaure* en de *Tocqueville*, en schijnen in het manifest zelf zinspelingen tegen het ander deel, bestaande uit de heeren *Odillon-Barrot*, *Falloux* en *Rulhières*. — Het ministerie is, zegt men, hoofdzakelijk verdeeld wegens de schorsing van sommige dagbladen en de nieuwe wet op de drukpers.

Vijf regimenten te Parijs of in de omstreken in garnizoen, zijn heden morgen naar de Rijnsgrenzen op marsch gegaan.

Men zegt dat de gearresteerde vertegenwoordigers en de anderen personen betrokken in de zaak van 13 Junij, de heeren *Crémieux*, *Senard* en *J. Favre*, tot hunne verdedigers hebben gekozen. — Het oppergeregts-hof waarvoor hoofdzakelijk de in staat van beschuldiging gestelde afgevaardigden zullen te regt staan, zal te Versailles zijne zittingen houden.

De *Gazette de Lyon* verhaalt dat bij het begraven van een der genoeuvelds opstandelingen op het kerkhof van la Croix-Rousse, ieder der

talrijke aanwezenden, toen de lijkst in het graf zonk, zijn laatst vaarwel kwam brengen met de woorden: *Wij zullen u wreken!*

— Er zijn geen latere tijdingen uit Rome bekend geworden, schoon men wel gelooft dat het gouvernement er ontvangen heeft. Men vermeent dat de bestorming op den 16den zal gedaan zijn.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 53,50; 4 pCt. 70; 5 pCt. 86,90; Rom. Leening 74.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 20sten Junij.

Het Pruisische regeringsblad vermeldt, dat van wege Pruisen de luitenant-generaal *von Canitz*, van wege Saksen de staatsminister *von Zeschau* en van wege Hannover de kloosterraad *von Wahlenheim*, en als militair-commissaris de generaal-majoor *Jacobi* benoemd zijn om een raad van bestuur uit te maken ter uitvoering van een der bepalingen van het den 26sten Mei gesloten bondgenootschap tusschen die drie mogendheden. Gezegde raad heeft den 18den te Berlijn zijne eerste zitting gehouden.

— Te Frankfort, hetwelk ten gevolge van het oprukken der troepen naar Baden bijkans geheel van bezetting ontbloot is, heeft den 19den dezer eene poging tot het stichten van oproer plaats gehad, die echter door de krachtige houding der geringe aldaar aanwezige Oostenrijksche militaire magt onderdrukt is geworden. Uit Meintz zijn eenige kompagnien Pruisen ter versterking van de bezetting derwaarts gerukt.

— Volgens een bericht uit Keulen van den 21sten, had het aldaar in bezetting liggende bataillon van het 30ste regiment infanterie dien dag onverwacht bevel ontvangen om naar Meintz te vertrekken, en zou onmiddellijk per stoomboot derwaarts vervoerd worden. Deze maatregel schijnt in verband te staan met eenige onrustige bewegingen die in den avond van den 19den in Meintz hebben plaats gehad, en ten gevolge waarvan aldaar eene bekendmaking is uitgevaardigd, waarbij de bedreiging wordt uitgesproken, dat de vesting bij de eerste herhaling van dergelijke pogingen, in staat van beleg zou worden verklaard.

— De geheele noordelijke helft van den Paltz is thans, nagenoeg zonder tegenstand, in de magt der Pruisen; meer zuidelijk zijn, zoo ver men weet, Landau en Gernersheim nog in handen der Beijeren. In Baden is de tegenstand sterker: zes en dertig uren lang is tusschen de troepen en de benden onder aanvoering van *Mieroslawski* hardnekkig gestreden; beide partijen kennen zich de overwinning toe; maar, zoo veel zich uit de tegenstrijdige berichten laat opmaken, is de kamp zonder beslissend gevolg gebleven, terwijl hij wederzijds veel bloed gekost heeft.

— De Frankfurter *Ober-Post-Amst-Zeitung* van den 19den berigt, dat in het noorden van Baden aan den Neckar den 17den en 18den niets van belang is voorgevallen en men aan beide zijden van den strijd der vorige dagen uitgerust heeft, en dat bij het rijksleger alles was voorbereid om den 19den op den middag de opstandelingen met kracht aan te tasten. In een bericht uit het hoofdkwartier te Weinheim van den 18den wordt gezegd, dat de vijand bij Schriesheim eene stelling had ingenomen, waarin het bijna ondoenlijk zou wezen hem met vrucht aan te tasten, en dat men uit dien hoofde zou trachten in zijnen rug den weg naar Heidelberg te bezetten, om hem tot het verlaten dier stelling te noodzaken.

Aangaande de beweging der Pruisische troepen in Rijnbeijeren verneemt men uit een bericht der *Karlsruher Zeitung*, dat zij den 16den tot Spiers zijn voortgerukt zonder eenigen tegenstand te ontmoeten, hebbende de bewoners dier stad bij hunne nadering de vredevlug uitgestoken. De aldaar aanwezige magt der opstandelingen had zich dien ten gevolge genoodzaakt gezien om over den Rijn naar Baden terug te trekken. Uit hetzelfde, van de vijandelijke zijde afkomstige bericht blijkt dat Ludwigshafen niet door de Pruisen in brand geschoten is, maar door den in Mannheim bevelvoerenden Pool *Mieroslawski*, ten gevolge der weigering van de bevolking van Ludwigshafen om zich tegen de Pruisen te verdedigen. Een groot gedeelte van genoemde plaats is overigens in de asch gelegd.

Den 17den was het Pruisische legerkorps onder den generaal *von Hirschfeld*, volgens een bericht uit Neustadt an der Hardt, tot nabij Landau en Gernersheim doorgedrongen, zonder dat het daarbij eenig gevecht had behoeven te leveren. Langs den geheelen Badenschen Rijnnoever waren troepen geplaatst om denzelven tegen de Pruisen te verdedigen; zijnde de Poolsche overste *Raquiller* met de leiding dier verdediging belast.

— Van het oorlogstooneel in Baden zijn heden wederom geene belangrijke gebeurtenissen te vermelden. Volgens de Frankfurter *Ober-Post-Amst-Zeitung* had men den 20sten de tijding ontvangen dat het hoofdkwartier van het rijksleger van Weinheim naar het meer oostwaarts gelegen Fürt verplaatst was. De voorposten van dat leger stonden tot in Heddeshheim, terwijl de aangerukte Pruisische troepen op de Bergstrasse tusschen Zwingenberg en Bensheim post gevat hadden. Het hoofdkwartier van den Pruisischen bevelhebber, generaal *von der Groeben*, bevond zich den 19den in eerstgenoemde plaats.

Mieroslawski hield den 18 dezer te Heidelberg revue over ongeveer tien-duizend man troepen en volksweër, bij welke hij zeer geacht en bemind schijnt te zijn. De Pruisen hebben den 17 dezer Mannheim op nieuw beschoten, zonder groote schade aan te richten. Den volgenden dag zou de aanval op die stad krachtadiger worden voortgezet, waartoe genoegzame artillerie voorhanden was.

— Volgens berichten uit Stuttgart van den 16den des namiddags, was even te voren het ontslag van het ministerie *Römer* officieel bekend gemaakt. Verschillende gissingen waren ter zake daarvan in omloop; het meest waarschijnlijk achtte men, dat het verschil van gevoelen tusschen den Koning en de meerderheid der stenden-vergadering aan den eenen, en de ministers aan den anderen kant, betrekkelijk de ten aanzien van het Romp-parlement en het regentschap te nemen maatregelen, tot het ontslag van deze laatsten geleid had; en dat alsnu met behulp van een nieuw ministerie krachtige stappen zouden worden gedaan om aan de uitnoodiging van het rijksgezag tot verwijdering der Nationale Vergadering te beantwoorden.

— Het overschot der Rijksvergadering heeft nu den 16 dezer in het lokaal der rijkschool te Stuttgart zitting gehouden, hetwelk met vaandels, groene takken en bloemen was opgesierd. Onder gejuich der op de tribunen aanwezigen is besloten te verklaren, dat het onwettige aanmatiging van den aartshertog *Johann* is zijn ambt als Rijksbestuurder, waarvan hij bij besluit van 6 dezer ontheven was, langer te blijven waarnemen; dat geen Duitsch

burger verplicht is hem langer in die hoedanigheid te erkennen of te gehoorzamen, en dat het Regentschap gemagtigd wordt het aangematigd gezag des Aartshertogs met alle binnen zijn bereik liggende middelen tegen te werken.

Voorts is besloten tot het verordenden eener algemeene volkswapening, de uitsluiting van alle leden welke niet ter Vergadering verschijnen, en het niet meef toestaan van verlof. Sommige redevoeringen waren allerhevigst, vooral die van *Mohl*, waarin alle Duitsche Vorsten en Kabinetten sterk gegist werden, en inzonderheid de aartshertog *Johann* als een volks- en landverrader werd uitgekreten. — Des avonds moest een groot volksbanket, ter eere der afgevaardigden, plaats grijpen, waarbij men rustverstoring duchtte. Men zeide dat het Ministerie *Römer* zijn ontslag had bekomen.

— De Wurtembergsche stendenvergadering heeft zich den 18den dezer, in overeenstemming met het ministerie, tegen de zoogenaamde nationale vergadering en het regentschap verklaard. Nadat in de zitting van dien dag de minister *Römer* te kennen gegeven had, dat de regering bij een schrijven aan den president van het te Stuttgart aanwezig gedeelte der nationale vergadering verklaard had, dat zij de verdere bijeenkomsten van dezelve verbood en des noods met geweld zou weten te beletten, werd met 54 tegen 31 stemmen besloten om ten aanzien van een voor eenige dagen door de minderheid gedaan voorstel — strekkende om de nationale vergadering in hare tegenwoordige samenstelling als regens bestaande te erkennen — tot de orde van den dag over te gaan. Een mede van die zijde gedaan voorstel, betreffende de terugroeping der twee in Hessen staande Wurtembergsche bataillons, werd met 53 tegen 20 stemmen verworpen. Ten slotte vond de minister *von Römer* nog aanleiding om mede te deelen, dat de regering eene nota van Pruisen ontvangen had, waarbij zij werd uitgenoodigd om de nationale vergadering met geweld uiteen te jagen, onder bijvoeging dat, zoo het der Wurtembergsche regering daartoe aan kracht ontbrak, Pruisen zoude tusschenbeiden komen; dat echter het besluit der regering om de nationale vergadering van Wurtembergsch gebied te verdrijven, reeds vóór de ontvangst van die nota genomen was.

Ten gevolge van de verklaringen der stendenvergadering heeft de regering nog in den middag van den 18den maatregelen genomen om aan het bestaan der zich noemende nationale vergadering een einde te maken. De burgerwacht werd onder de wapenen geroepen, de toegang tot de manège waarin de laatste bijeenkomst had plaats gehad, door troepen bezet, en toen de leden der vergadering, voorafgegaan door het regentschap, zich derwaarts wilden begeven, werden zij door ruitery tegengehouden en genoodzaakt terug te keeren. De meesten hunner begaven zich naar een logement, alwaar nog eene vergadering gehouden en besloten werd, nog eenige dagen in Wurtemberg te blijven, om te zien welke houding de bevolking zoude aannemen; den volgenden dag in eene ververschingsplaats buiten de stad eene openbare zitting te houden, en zich in geval van nood naar Baden te verplaatsen, «uithoofde van de waardige houding des Badenschen volks en van de nabijheid der rijksvesting Rastatt.» Voorts besloot men den bevelhebber der in Stuttgart bijeengetrokken troepen wegens schending der rijks-constitutie in staat van beschuldiging te stellen, en verklaarde den minister *Römer* schuldig aan hoog verraad.

Bij het ten uitvoer leggen der maatregelen tegen het Romp-parlement had het volk zich rustig gedragen; tegen den avond van den 18den begon zich echter onder het gemeen eene toenemende gisting te vertoonen, en had men eenige inhechtenisnemingen moeten doen en andere maatregelen van voorzorg genomen, voor het geval dat het tot eene oproerige beweging mogt komen.

— De Weener bladen behelzen het bericht, dat eene brigade van het korps van den veldmaarschalk-luitenant *Schlick*, hetwelk den 13den tegen Raab was opgerukt, dien dag bij Czorna ten gevolge van verraad, door eene veel sterkere vijandelijke magt overrompeld en tot overhaaste vlugt genoodzaakt was geworden. De bevelhebber dier brigade, generaal *Wyss*, was zwaar gekwetst in handen van den vijand gevallen. Daarentegen maken die bladen gewag van een voor de keizerlijke wapenen gunstig gevecht, hetwelk den 14den op het eiland Schutt had plaats gehad.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 23sten Junij.

Bij besluit van 19 Junij jl., n° 129, heeft Zijne Majesteit in deze provincie benoemd: tot eersten gezworen in den Zuidpolder van Woensdrecht, gemeente met Hinkelenoord, *A. Jacobs*, ten gevolge van aftreding; tot lid van het bestuur van den polder de Nieuwe Zwaluwe, *F. van Ginneken*, ten gevolge van aftreding.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den Junij 1849, n° 177, is tot president van het hooggeregtschhof van Nederlandsch Indië, alsmede tot de daaraan verbonden betrekking van president van het hoog militair geregtschhof aldaar, benoemd de heer mr. *C. Hultman*, thans procureur-generaal bij eerstgemeld hof.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den Junij 1849, n° 52, zijn, tot vereenvoudiging in het beheer van 's Rijks directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, opgeheven de arrondissements-directiën: te Eindhoven, Zutphen, Dordrecht, Alkmaar, Sneek en Roermond; welke zijn vereenigd als volgt: Eindhoven met 's Hertogenbosch, Zutphen met Arnhem, Dordrecht met Rotterdam, Alkmaar met Hoorn, Sneek met Leeuwarden, Roermond met Maastricht.

Bij hetzelfde besluit zijn: 1°. benoemd tot arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen: te 's Gravenhage, jhr. *O. van den Santhouwe*, thans te Maastricht; te Hoorn, de heer *G. P. van Vladeracken*, thans te Alkmaar; te Zwolle, de heer mr. *A. C. H. Bakker*, thans te Leeuwarden; te Leeuwarden, de heer *G. D. Simon*, thans te Sneek, en te Maastricht, de heer *F. J. van Goor*, thans te Roermond; 2°. in dezelfde betrekking bevestigd, als: te 's Hertogenbosch, de heer *J. J. van Maas van Portengen*; te Breda, de heer *P. L. Hoppenbrouwers*; te Arnhem, de heer *C. C. van Vloten*; te Nijmegen, de heer *J. H. de Ranitz*; te Rotterdam, de heer *H. A. Verniers van der Loeff*; te Amsterdam, de heer *N. J. Robbè*; te Middelburg, de heer *H. Kuiper Gs.*; te Utrecht, de heer *L. G. Bouricius*; te Groningen, de heer *H. A. Kooman*; te Assen, de heer *N. G. Servatius*.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den Junij 1849, n° 63, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnzen te 's Gravenhage, de heer *A. J. Verniers van der Loeff*, thans arrondissements-directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Zwolle.

— Ingevolge het algemeen reglement voor het bestuur der Nederlandsche hervormde kerk, heeft *Z. M.*, bij besluit van den 10den Junij jl., n° 118,

voor de vergadering der algemeene hervormde synode, welke op Woensdag den 4den Julij aanstaande zal worden geopend, benoemd:

Tot president den heer *P. A. C. Hugenholtz*, president van het provinciaal kerkbestuur van Friesland en predikant te Dokkum;

tot vice-president den heer *J. S. Wor*, secretaris van het provinciaal kerkbestuur van Overijssel en predikant te Zwolle;

tot secundus van den vice-president den heer *H. van Heijningen*, president van het provinciaal kerkbestuur van Drenthe en predikant te Meppel.

— Bij de gedeputeerden staten der onderscheiden provincien is van regeringswege ontvangen, ten einde de provinciale staten in hunne aanstaande zitting daarop zouden kunnen worden gehoord, het wetsontwerp betreffende de gemeentebesturen.

— Naar men verneemt heeft het den Koning behaagd, het Paleis op het Plein, laatstelijk door hem, als Prins van Oranje bewoond, den Hoogen Raad der Nederlanden af te staan. Daardoor zal de gegronde klacht over het onaanzienlijke en ongeschikte van het tegenwoordig lokaal van het hoogste regterlijke collegie ophouden.

— Naar men verneemt zal *H. K. H. Prinses Marianne* der Nederlanden met de stoomboot *Willem I*, kapitein *Stavert*, die daartoe door de Prinses is afgehuurd, den 2den Julij e. k. de voorgenomen reis naar het Heilige land, aanvaarden. De reis zal vijf maanden duren. De kinderen van *H. K. H.* zullen voor dien tijd naar Berlijn terugkeeren.

— Te 's Gravenhage is aangekomen, de generaal-majoor *Nepveu*.

— Bij arrest van den Hoogen Raad, van den 22sten, in de zaak van *Berkum* tegen de erfgenamen van *Willem I*, zijn laatstgemelden veroordeeld tot betaling van *f 24,935.95*, wegens per resto verschuldigde aannemingspenningen, als mede van *f 10,111.30*, wegens goederen enz., door den aannemer op het werk achtergelaten en door de directie gebruikt (mits de aannemer de rekening daaromtrent met eede bevestigde) alles met de interesten sedert den dag der dagvaarding; terwijl de vordering tot betaling van werkzaamheden buiten het bestek is afgewezen; alles met compensatie van kosten.

— Den 18den dezer, heeft in de gemeente Rijsbergen een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Zekere *Josephus Marijnissen*, wilde een zakdoek aanreiken aan de dochter van zijn meester, die in de Diligence was gezeten, welke Diligence stapvoets reedt; de Diligence te dicht genaderd, is hij tegen de trede van den bok gestoten, achterover gevallen en onder den wagen geraakt, waardoor hij zoodanig aan hoofd en ledematen is verwond dat hij weinige minuten daarna is overleden, niettegenstaande hem dadelijk geneeskundige hulp is toegebracht door den Heer van Ginneken, Med. doctor te Zundert, toevallig daar ter plaatse tegenwoordig.

In den nacht van den 20 op den 21 Junij, zijn uit den winkel van *Nicolaas Verheiden* te Gilze en Reijen, door middel van buiten braak ontvreemd, de navolgende goederen, als: een stuk beste effen blaauwen baai, groot 7 Ned. ellen, een dito groot 8 ellen, een dito gemeene kwaliteit groot 4 ellen, een stuk rooden baai, groot 16 ellen, een stuk kuiperslinnen of hilversam, gemerkt V. N°. 6044, groot 26 ellen, een stukje rood en blaauw gekleurd streepgoed groot 6 ellen, eenige lappen baai en blaauwe en witte vlem, te zamen metende ongeveer 5 ellen, drie stukken wit baalkatoen gemerkt N°. 15, 18 en 20, te zamen groot circa 50 ellen, een stuk gebrande groene pilo groot 10 ellen, drie stukken groene en een stuk zwarte pilo, te zamen groot ongeveer 75 ellen, onderscheidene stukjes dito te zamen groot 15 ellen, twee lappen effen blaauw diemet en een stukje zwart gebrande pilo bevattende ongeveer 5 ellen, een stukje blaauw gevamd broekenstof groot 3 ellen.

De dieven schijnen den weg naar Oosterhout te zijn ingeslagen en eene kar bij zich te hebben gehad, met welken zij de ontvreemde goederen hebben vervoerd.

Den 21sten Junij zijn te Leiden aangehouden *Willem Lambinon* en deszelfs huisvrouw *Wilhelmina Broeders*, bij vonnis der arrondissements-regtbank te Breda van den 7den December 1848 bij verstek veroordeeld, elk tot zes maanden gevangenzetting ter zake van misbruik van vertrouwen, welke personen in de maand September 1848 heimelijk deze stad hadden verlaten.

VERSLAG

DER

MAATSCHAPPIJ TOT LENIGING EN OPBEURING DER BEHOEFTIGEN

DOOR HET

VERSCHAFFEN VAN WERK,

gevestigd te Breda, onder de hooge bescherming

VAN

H. M. MEVROUW DE KONINGINNE-MOEDER

DER

NEDERLANDEN.

Ter voldoening aan het bepaalde bij art. 9 der statuten van opgemelde weldadige Inrigting, heeft derzelver Bestuur de eer bij dezen het gewone jaarlijksche beknopte Verslag nopens den Staat der Maatschappij aan derzelver hooge Begunstigers en verdere geëerde Inschrijvers aan te bieden; zijnde dit Verslag opgemaakt uit de door den Secretaris-Penningmeester, als gewoonlijk, gedane rekening en verantwoording en daartoe betrekkelijke bescheiden, over het 8te boekjaar van het bestaan der bedoelde Maatschappij, van 1848—1849; goedgekeurd in de Vergadering van Heeren Leden van Bestuur van den 14den Junij 1849, als:

ONTVANG.

1848.

Junij 26. Zuiver saldo van vorige rekening. . . . . *f 3693.81.*
October 24. Gift van Hare Majesteit Mevrouw de Koningin-Beschermvrouwe . . . . . 100.—
December 8. Gezamenlijk bedrag der jaarlijksche inschrijvingen te dezer stede . . . . . 808.—

1849.

Junij 15. Wegens aan het Magazijn bestelde, verkochte en geleverde goederen, van 26 Junij 1848, tot heden . . . . . *12724.82½.*

Totaal . . . . . *f 17326.63½.*

UITGAAF.

1848.

1849. Aan arbeidslooien door de behoeftigsten alhier verdiend. . . . . *f 2877.44.*
De buitengewone uitdeelingen, zoo in geld als kaartjes voor soep, brood en turf, daarenboven gedaan zijnde, komen, als gevolgen van Bijzondere giften, die bestemd werden tot premie voor vlijtige of hoogst behoeftige huisgezinnen, alhier voort. . . . . *Memorie.*
Aan verschillende alle te dezer stede ingekochte en door handelaars alhier geleverde grondstoffen ter verwerking, enz. . . . . *10710.26½.*
Aan huur van lokalen, lands- en stedelijke belastingen, assurantie-premiën, vuur, licht, transport- en verdere magazijnkosten . . . . . *319.43½.*
Junij 15. Aan gemaakte goederen, grondstoffen en gereedschappen in voorraad in het magazijn, volgens daarvan opgemaakte Inventaris, contante penningen in kassa, uitstaande pretentiën, enz. tot zuiver saldo, na afbetaling van alles . . . . . *3419.52½.*
Totaal . . . . . *f 17326.63½.*

RECAPITULATIE

OP VORENSTAANDE REKENING.

Het zuiver saldo van 1847/8 bedroeg als boven, de som van . . . . . *f 3693.81.*
Terwijl dat van 1848/9 hiervoren gebragt, slechts beloopt die van . . . . . *3419.52½.*
Weshalve blijkt, dat het batig saldo der Maatschappij, in het afgelopen boekjaar, is verminderd met de som van . . . . . *f 274.28½.*

Niettegenstaande te dezen jare voor het eerst sedert het bestaan der Maatschappij dit te kort behoort te worden aangeteekend, moet echter derzelver Bestuur zich nog in deze redelijke uitkomst verheugen, indien hetzelfde het oog vestigt op alle de moeilijkheden, welke de Maatschappij, vooral te dezen jare, had te doorworstelen. — Eensdeels toch moet worden opgemerkt, dat de algemeene welvaart, alom gebukt gaande onder den indruk der gebeurtenissen van de laatste tijden, zulks zich ook op de Inschrijvingen meer en meer doet gevoelen; als welke jaarlijks aanzienlijk verminderen, om welke reden, zoomede uithoofde der veelvuldige werkzaamheden, dan ook te dezen jare geene Loterij is gehouden geworden, terwijl de behoefte meeren meer toenemende, het Bestuur zich ook verplicht zag, in evenredigheid van dien, het bedrag der uitbetaalde arbeidslooien te verhoogen.

Om dezelfde reden is het debiet van gemaakte goederen mede niet toegenomen, of wel hebben de prijzen derzelve eene verlaging moeten ondergaan, en is, in verband daarmede, de waarde der vele nog in het Magazijn voorhandene goederen minder dan te voren moeten geschat worden, terwijl de prijzen van sommige grondstoffen van bestelde en geleverde goederen, sedert de bestelling verhoogd zijnde, de afzet derzelve ook minder voordeel heeft afgeworpen.

Een en ander werkte alzoo hoogst ongunstig te zamen, en is men dus te regt met deze betrekkelijk nog gunstige uitkomst te vreden, dewijl toch het verlies zich oplost in het hooger bedrag der arbeidslooien, die aan de behoeftigen mochten worden uitbetaald, hetgeen toch steeds als het voornaamste doel der Instelling is te beschouwen.

Openlijk is alzoo het Bestuur deszelfs welgemeenden dank verschuldigd aan hen, die deszelfs pogingen ten goede, wederom zoo krachtadig geliefden te ondersteunen, en in de eerste plaats aan Hare Majesteit Mevrouw de Koninginne-Moeder, Beschermvrouwe dezer Maatschappij, die niet ophoudt Hoogstderzelver zoo zeer weldoende hand tot deze zoo nuttige Inrigting uit te strekken, en hare hooge belangstelling in derzelver bloei onafgebroken te betuigen, zoo ook aan alle die te dezer stede en daarbuiten hunne bijdragen of andere medewerking tot instandhouding der zaak wel op nieuw geliefden te verleenen. Mogt het Bestuur steeds die zoo zeer noodige medewerking tot behoud dezer liefdadige Inrigting, in deze kommervolle tijden, blijven ondervinden, zoo vleit hetzelfde zich ook in staat te zullen zijn om aanhoudend en met vasten tred op het eenmaal zoo gelukkig ingeslagen voetspoor te zullen kunnen voortgaan, en hoopt dan ook deszelfs onvermoeide pogingen, zooals tot heden, verder met gewenscht gevolg bekroond te mogen zien.

Tot dat einde neemt dat Bestuur dan ook wederom de vrijheid om de belangen der betrokkene Maatschappij voortdurend aan derzelver begunstigers bij dezen aan te bevelen.

Breda, 15 Junij 1849.

Namens het Bestuur voorn^d,

C. PELS RIJCKEN, Voorzitter,

J. A. VAN DER BURGH, Secretaris.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 Junij.

In TARWE was heden tot ruim vorige prijzen weder goeden handel aan Cons.; verkocht: 130 *fl* puike witbonte Pools. *f 337*; 128, 129 *fl* Jar. bonte dito *f 330*; 127 *fl* dito *f 325*; 126 *fl* N. witbonte dito *f 313*; 132 *fl* O. Rost. *f 310*; 133 *fl* Hoogl. Kleefs. *f 283*; 130 *fl* N. Gelders. *f 262*; 118, 124 *fl* N. Vriesche *f 205*, 230, 238.

ROGGE zonder handel.

GERST prijshoudend: 104 *fl* Vries. Winter *f 118*.

In HAVER en BOEKWEIT ging mede niets om.

KOOLZAAD op 9 Vat, in April 64 P. vl.; Sept. 61½ P. vl.; Nov. 62 P. vl. RAAPOLIE: op 6/w. *f 41*; Vlieg. *f 40*; in Mei eerstk. *f 37½*, 38; Sept. *f 36½*; Oct., Nov. en Dec. *f 37*.

LINOLIE: op 6/w. *f 28½*; Vlieg. *f 27½*.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f 40*.

RAAPKOEKEN *f 56* à 60. — LIJNKOEKEN *f 8* à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD Breda.

VAN DEN 22. JUNIJ 1849.

Het Nederl. Mude Tarwe.	van <i>f 8.40</i> tot <i>f 8.80</i> .
Het dito dito Rogge	3.10 . . . 3.35.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	0.00 . . . 0.00.
Het dito dito Boekweit	5.00 . . . 5.40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	0.18.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	0.16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	0.25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	0.25.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	0.32.
Een dito pond grof Tarwe-meel	0.16.
Een dito pond Boter	0.54.
Zand-Aardappelen (Vat of Mude).	<i>f 2.00</i> tot <i>f 2.25.</i>
Het 1000 Eiken Telhout	2.70.
Het 1000 Doof Hout	2.40.
De kar Spaanders	2.85.
De Struiken	2.80.
De 100 Mutsaard	3.30.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (22 Junij) was de fondsnoteering: Ned. 2½ pCt. 49½/16, 7/8; 3 pCt. 58½/16, 3/8; 4 pCt. 76½/8, 11/16; Ardoin 117/8; Id. van 510 P. st. 11½/16, 7/8; 3 pCt. Binnenl. 247/16; Portugezen 4 pCt. 28½/8; Oude Russen 101½/4; 4 pCt. 83, 1/8; Id. bij Stieglitz 82½/8; Metall. 5 pCt. 69½/4; Id. 2½ pCt. 37½/8; Brazilië 83½/8; Mexiko 5 pCt. 26½/4, 1/16; Fransche 3 pCt. 51, 50½/8.

Advertentiën.

* De ondergeteekende heeft het niet ondienstig geacht, het hiervolgend Berigt aan het geëerde Publiek mede te deelen; bij de kennisgeving, dat het daarin vermelde Preservatief tegen de **CHOLERA** bij hem weer voorhanden en verkrijgbaar is; terwijl er menigeen, zoo hier als elders, zich de heilzame uitwerking daarvan nog zal herinneren.

BREDA, 23 Junij 1849.

H. J. VAN DE GOORBERGH,

Apotheker, in de Oude Witte Pluim, op de Groote Markt, Lett. D, N°. 110.

«In de belangrijke Bijdragen, betreffende de behandeling der **CHOLERA**, door H. SCHÄFFER, Geneesheer te Czenstochau, wordt onder anderen gezegd: «In de vooronderstelling, dat de **CHOLERA** eene oorspronkelijke «aandoening van het zenuwknopenstelsel is, dat al wat het zenuwgestel «verzwakt, de voorgeschiedheid daartoe verhoogt, en, omgekeerd, al wat «de levenskracht van het zenuwgestel verhoogt, de voorgeschiedheid ver«mindert.» heeft voornoemde Arts een ook op de spijsverteringskracht werkend Middel tezamen gesteld als Voorbehoedmiddel, met het gevolg, dat meer dan duizend personen, ten deele in Czenstochau, ten deele in en om Warschau, welke daarvan gebruik hebben gemaakt, voor zoo verre hem bekend was, niet een eenige tot dusverre de **CHOLERA** heeft gekregen; terwijl hij dringend verzocht had, daaromtrent onderrigt te worden.»

«Daar intusschen, gelijk bekend is, bevreemdheid voor die ziekte de voorgeschiedheid daartoe niet weinig vermeerdert, zoo verdient ook voornamelijk de morele werking van gedacht als Preservatief geldend Middel in aanmerking te komen, wordende al het beweerd daaromtrent proefondervindelijk bewezen.»

«Volgens mij ingekomen berigten, al het hierboven aangevoerde volkomen naar waarheid bevonden wordende, zoo heb ik mij genoopt gevoeld, genoemd Middel aan den Heer H. J. VAN DE GOORBERGH, Apotheker, mede te deelen, met bijvoeging van een Berigt, omtrent de wijze waarop men zich met succes er van heeft te bedienen.»

«Geen fleschje van dit de **CHOLERA** afwerend Geneesmiddel zal worden afgeleverd, zonder het gemelde Berigt, benevens de Handteekening van genoemden Heer Apotheker.»

BREDA, 2 Augustus 1832.

D. G. F. HELMRICH,

Gepensionneerd Eerste Officier van Gezondheid.

BEKENDMAKING.

Het HEEMRAADSCHAP van den Rozendalschen en Steenberg-schen Vliet, maakt aan de belanghebbenden bekend, dat op heden den veertienden Junij 1849 tegen 1 Januarij 1850 betaalbaar zijn gesteld tien stuks Schuldvorderingen, ieder groot f1000,—, laste genoemd Heemraadschap, en wel de Nummers 19, 55, 91, 112, 140, 227, 245, 258, 282, 285.

STEENBERGEN, den 14. Junij 1849.

C. WIJNMALEN, Dijkgraaf,

Ter ordonnantie van hetzelfde,

De Secretaris,

C. S. WIJNMALEN.

Le Sirop Laroze

d'écorces d'oranges amères, **TONIQUE ANTI-NERVEUX**, en harmonisant les fonctions digestives de l'estomac et celle des intestins

enlève les causes prédisposantes aux épidémies, guérit la constipation, la diarrhée et la dysenterie, les maladies nerveuses, gastrites, gastralgies, prévient la langueur, le dépérissement, la débilitation, abrège les convalescences. Prix du flacon: 3 fr. On évitera les contrefaçons en exigeant les cachets et signature Laroze. Brochure gratis. Dépôt dans toutes les pharmacies et les maisons de droguerie de la Hollande et de la Belgique, mais spécialement chez M^r. CAPPE ph. à Charleroy, dépositaire général pour la Belgique et la Hollande. — Sous-dépôtaires: M. M. BRUNIN-LABINIAU ph. à Bruxelles; BOSSAERT ph. à Courtray; BASTIN ph. à Huy; BOSSUT FILS et J. JACQUART ph. à Tournay; E. ALBERT et JANSSENS à Liège; ETIENNE ph. à Verviers; LECLERCQ à Binch; LOUVS ph. à Namur; STRISSEL à Stavelot; WILLEMS à Anvers; VEYS FRISON à Poperingue; WENTY à Beaumont.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad Breda, zullen op Maandag den 2. Julij 1849, des middags ten twaalf ure, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoende, volgens in te leveren gezegele Biljetten van Inschrijving, in het openbaar

AANBESTEDEN:

Het **VERBOUWEN** van het **ONTVANGERS HUIS** der Stedelijke Belasting aan de Waterpoort.

De Konditiën van Aanbesteding en Teekening, liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing op Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CULPERS.

BREDA, den 18. Junij 1849.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris der Stad,

L. D. G. TRECHT.

AANBESTEDING VAN STEENKOLEN.

DE RAAD VAN ADMINISTRATIE DER KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE, te Breda, zal, op Woensdag den 4. Julij 1849, des middags ten 12 ure, aan de minst inschrijvende

AANBESTEDEN:

De **LEVERING** der benodigde hoeveelheid **STEENKOLEN**, over het tijdvak van 1°. September 1849 tot ultimo Augustus 1850, beloopende **2500 à 3000** mud **Luiksche** of **Roersche GRUISKOLEN**, van de beste kwaliteit, volgens monsters bij de Akademie aanwezig.

De Voorwaarden van Aanbesteding liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester, alwaar tevens eene Bus geplaatst is, waarin de op zegel geschreven Biljetten van Inschrijving, tot des morgens 11 uur van den dag der Aanbesteding, kunnen gestoken worden.

BREDA, den 14. Junij 1849.

* Het GEMEENTEBESTUUR van Zundert en Wernhout, zal, op Donderdag den 12. Julij 1849, des voormiddags ten 12 ure, onder nadere aprobatie, ten Raadhuize der Gemeente, in het openbaar, bij Inschrijving en Opbod,

AANBESTEDEN:

De **WERKZAAMHEDEN** met **LEVERING** van eenige **MATERIALEN**, voor het **BOUWEN** van een **SCHOOLLOKAAL** en **ONDERWIJZERSWONING**, hebbende eene lengte van 40, en breedte van 9 ellen.

Bestek en Voorwaarden dezer Aanbesteding, zullen van af den 2. Julij 1849, ter inzage liggen, in het Raadhuis te Zundert, alwaar ook verdere inlichting zal worden gegeven van des morgens 9 tot 12 uren.

Het Gemeentebestuur voornoemd,

G. VAN BECKHOVEN,

Ter ordonnantie,

C. N. W. VAN MENS.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

OPENBARE VERPACHTING

VAN

Zaad-, Vlas- en Garst-Tienden,

ONDER ZWALUWEN,

OOGST 1849.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der Nederlanden, voor het Rentmeest. Zwaluwen, zal, als daartoe gemachtigd, ten overstaate van den Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, resident te Ryndert, op Woensdag den 27. Junij 1849, des voormiddags ten 9 ure, in de Kerk te Hooge Zwaluwe, VERPACHTEN:

De **ZAAD- en VLASTIENDEN**, onder de geheele Jurisdictie van Hooge- en Lage Zwaluwe, voor den Oogst van het jaar 1849, ieder in 5 Kavelingen; benevens de **ZOMER- en WINTERGARST-TIENDEN**, in 2 Klampen.

De Voorwaarden der Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van gemelden Rentmeester en Notaris, terwijl bij eerstgemelde nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Rentmeester voornoemd,

J. G. BECKING,